

HAAKSBERGEN ROND DE SCHAAPSKOOI-HAAKSBERGERVEEN

ROND DE SCHAAPSKOOI EN HAAKSBERGERVEEN
ROUTE 13 km

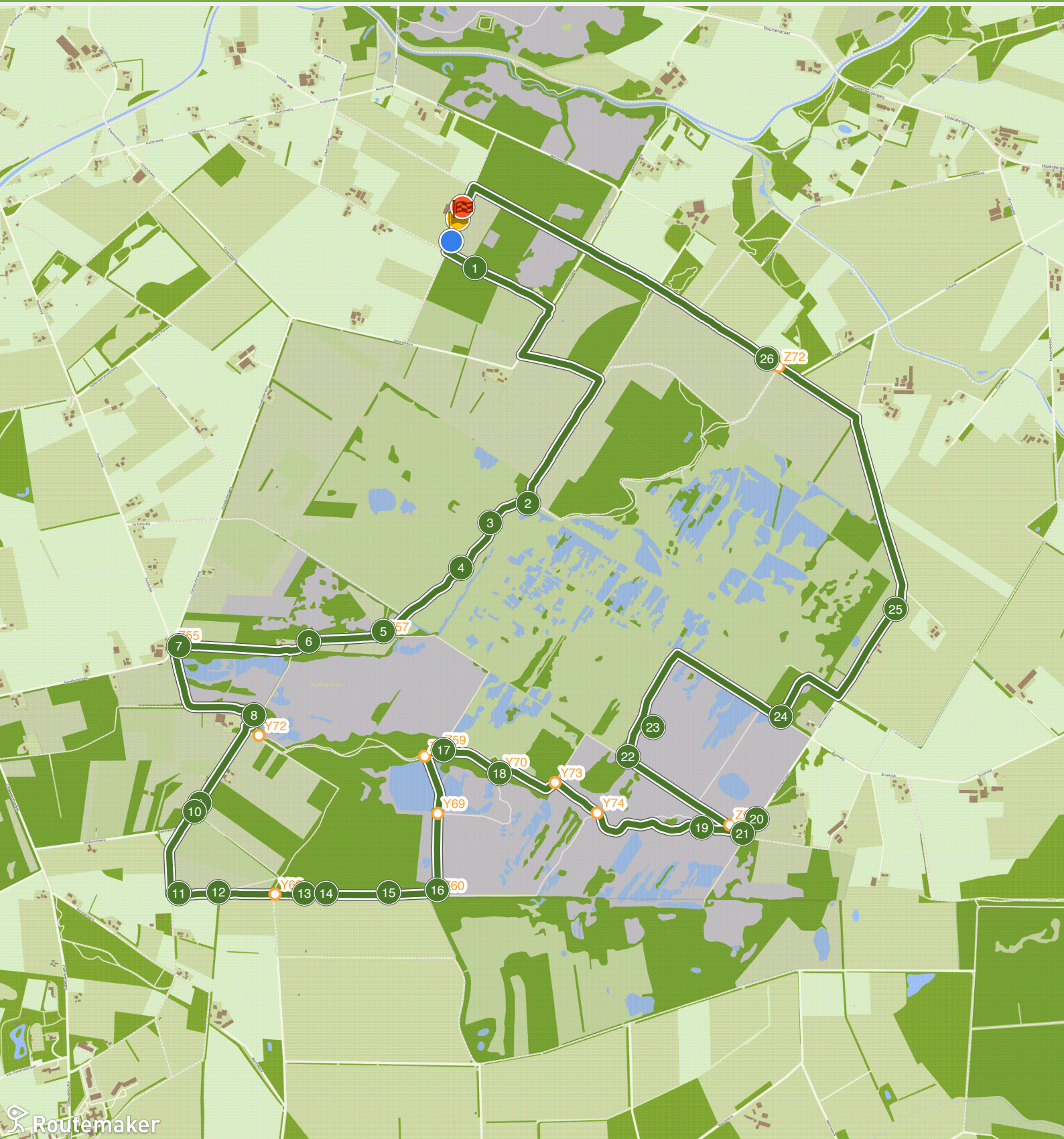
Met deze route nemen we u mee door het Haaksbergerveen waar in de loop der jaren toch van alles is gebeurd. Ook is het mogelijk om een boekje over de schaapskooi en omgeving te kopen waarin de routepunten worden beschreven. Volg de link.
<https://www.schaapskuddehaaksbergen.nl/>

Deze route is gemaakt door Gerard Vaanhold in samenwerking met Berthil Beumer en Toon Tankink vrijwilligers van de stichting Schaapskudde.

20
23

Haaksbergen rond de schaapskooi-Haaksbergerveen

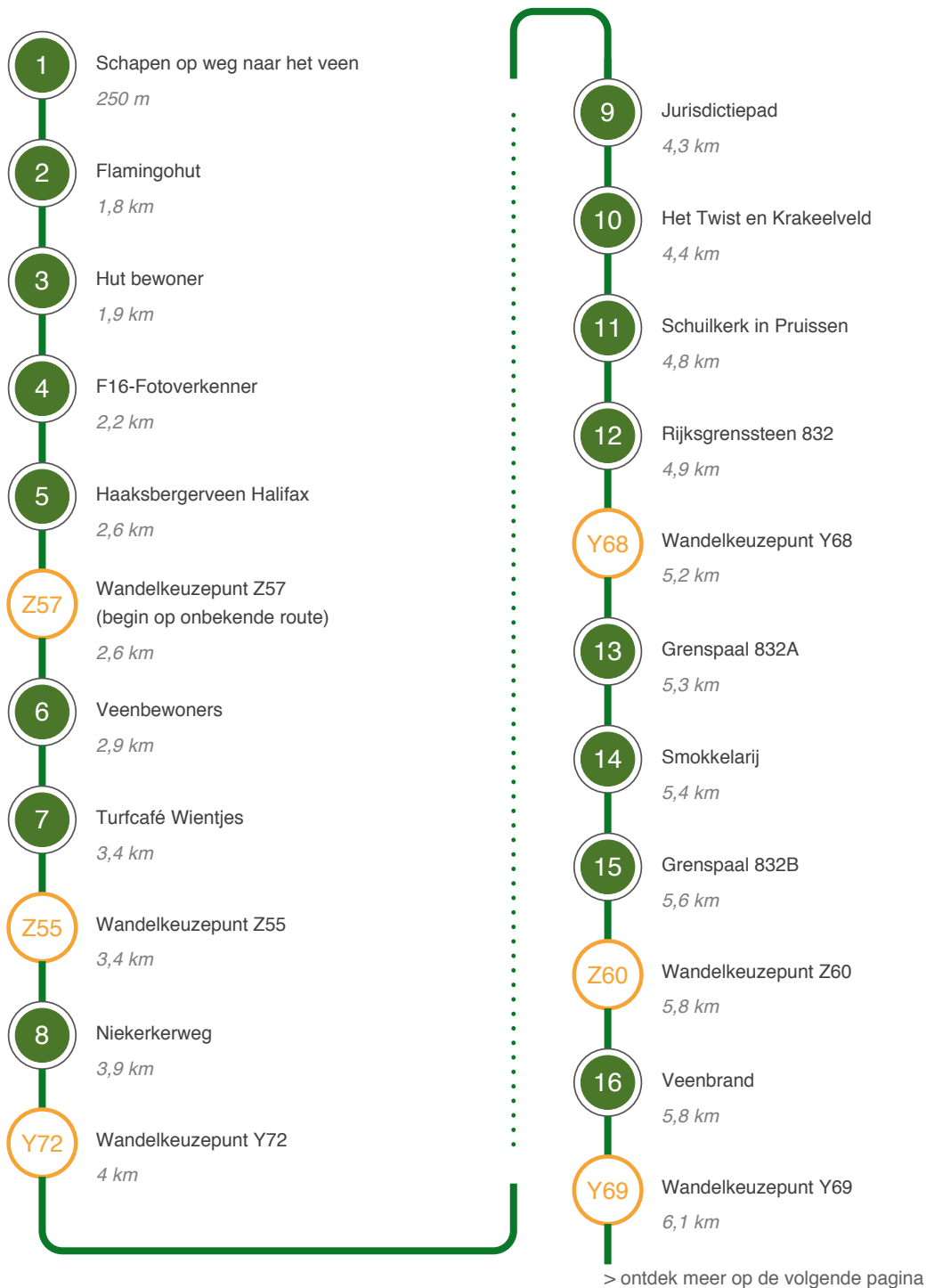
Rond de Schaapskooi en Haaksbergerveen

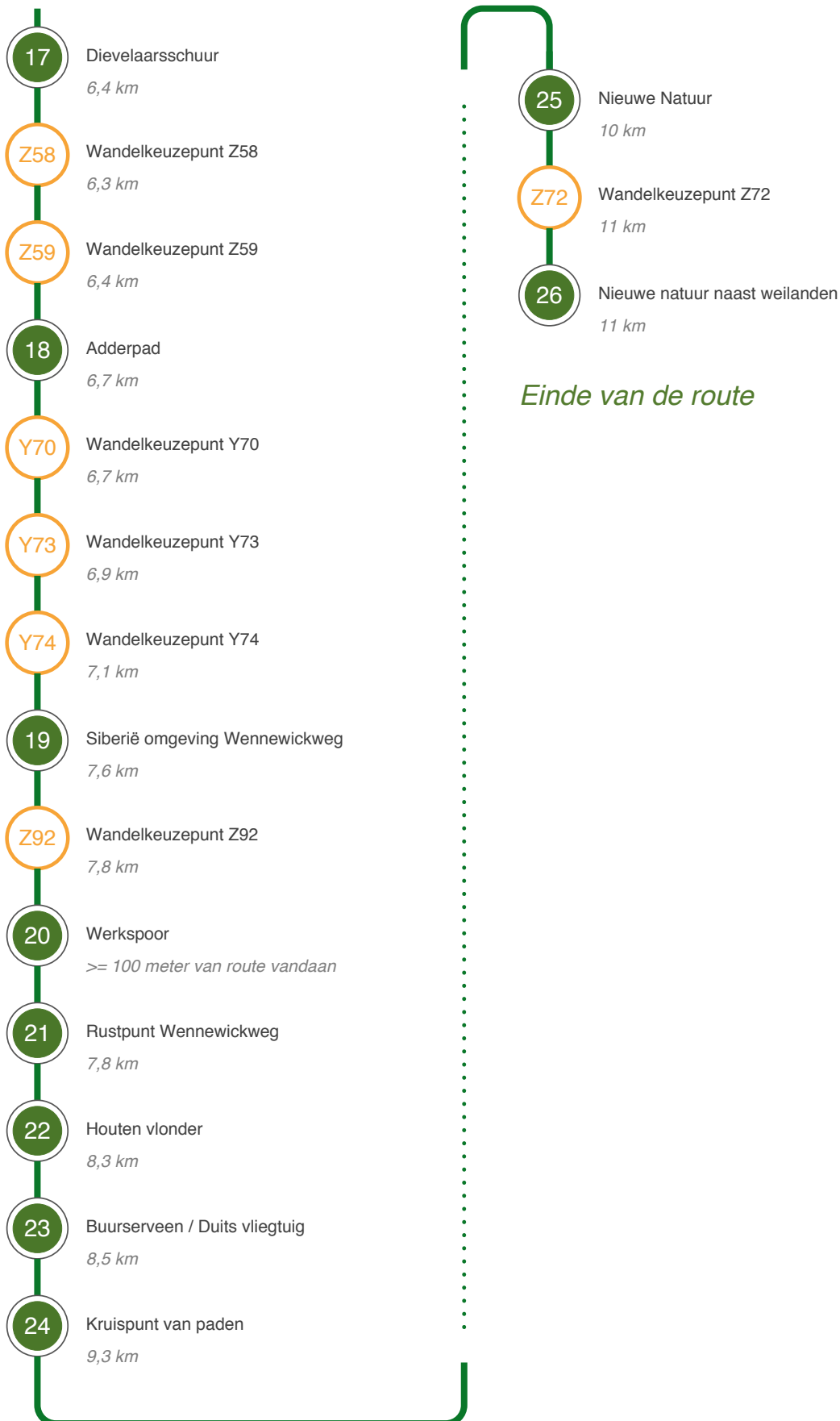
Haaksbergen rond de schaapskooi-Haaksbergerveen

Hoe kom ik bij het startpunt?

Het adres voor parkeren en start is aan de Schapendrift 11, 7481 TM Haaksbergen. Openingstijden educatief centrum: Van 10 april tot 31 oktober van 12.00 tot 16.30 uur. Hier kun je vragen stellen over de schapen en het Haaksbergseveen.

Vervolg route

Haaksbergen rond de schaapskooi-Haaksbergerveen

13 km

1

Schapen op weg naar het veen

Schapen op weg naar het veen

Schapen op weg naar het Haaksbergseveen.

Bij deze locatie hoort een videofragment. Bekijk dit via de website of de mobiele app.

2

Flamingohut

Rustpunt flamingohut

Op dit rustpunt vind je informatie over dit gebied en de rol van de schapen. Er is tevens informatie over de Flamingoroute naar het Zwillbrocker Venn.

3

Hut bewoner

Laatste Kluizenaar

Hier woonde Hendrik Jan Naaldenberg (1893-1973); de laatste kluizenaar. Hendrik had naast zijn werkschuur van de Nederlandse Heidemij, zijn eigen keetje met een potkachel voor koken en warmte.

4

F16-Fotoverkenner

F16 Fotoverkenner

Op deze plek 11 februari 1988 rond 14.00 uur stortte hier een F16 van de Koninklijke Luchtmacht neer. De vlieger, Luitenant Mark Brouwer, wist zich met zijn schietstoel in veiligheid te brengen in de buurt van Graes een 9 km verder.

5

Haaksbergerveen Halifax

Engelse Halifax

De Engelse Halifax van piloot flight lieutenant. J.R. Frith kwam neer in het Haaksbergerveen op 28 augustus 1942. Hierbij kwamen 7 bemanningsleden om het leven, de namen zijn: Wilson, Hopkins, Frith, Blundall, Briant, Craig en Duncombe. Begraven in Haaksbergen.

6

Veenbewoners

Veenbewoner Ter Hogt

Aan de rand van het Haaksbergerveen, staat het huis van de familie Ter Hogt. Haar familiegeschiedenis wordt gekenmerkt door een leven van wonen en werken in het veen, waarbij rampspoed hen niet bespaard bleef. De bijverdiensten van het, 's avonds na het werk, turfsteken waren hard nodig.

7

Turfcafé Wientjes

Turfcafé Wientjes

Café Wientjes was een soort huiskamercafé. Het café werd voortgezet door zoon Gerrit Jan (Jan) Wientjes (1882-1970) en diens vrouw Hendrika (Dika) ter Huurne (1886-1970). Jan was tevens landbouwer. Toen de Tweede Wereldoorlog uitbrak, hield het café op te bestaan.

Niekerkerweg

Haaksbergerveen

Het veen bij de parkeerplaats wordt ook wel Armenveen genoemd. Dat is omdat hier maar weinig turf in de grond zat.

Verdeling van de Marke 1842

Dat voor den openbaren verkoop van het veen twee hoeken veen door de commissie zal worden afgezonderd en wel één voor het R.C. armbestuur en het andere voor het Hervormde armbestuur en hetwelk daarna aan diens..

.. besturen met de ondergrond gratis zal worden afgestaan, om daarop de

minvermogene en die welke geen aanspraak op den aankoop hebben voor zoverre woonachtig in de marke Haaksbergen, onder hun toezicht voor eigen nooddrift te doen turven.

Jurisdictionepad

Jurisdictionepad

Jurisdictionepad, zo genoemd omdat hier de Jurisdictionepaal staat die de grens aangeeft tussen Duitsland, Gelderland en Overijssel.

Verdragen

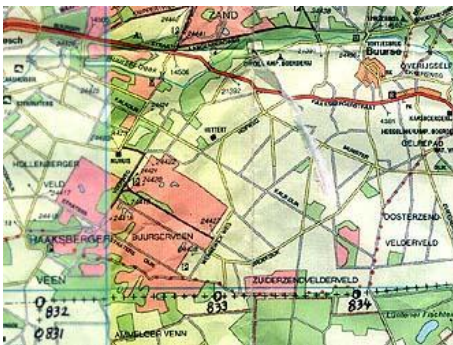
Voorts het jaartal 1766 vanwege het tot stand komen van het verdrag over de grensscheidingen tussen Munster en Gelderland op 22 oktober 1765 en de uitvoering van de bepalingen van dit verdrag in 1766 en Overijssel met het jaartal 1773.

Jurisdictionebord

Jurisdictionebord met gegevens over het plaatsen van de Jurisdictionepaal.

Het Twist en Krakeelveld

Het Twist en Krakeelveld

Het Twist- Krakeelveld is een terrein langs de grens van Overijssel, Gelderland en Duitsland. De twisten of problemen gingen hoofdzakelijk over wie hier plaggen mochten steken en turven.

Krakeel

Bewoners van Haaksbergen en Rekken raakten hierover verschillende keren slaags met elkaar. In de buurt ligt een boerderij met

de toepasselijke naam "Krakeel". Meer hierover is te vinden bij de Historische Kring Haaksbergen.

11

Schuilkerk in Pruisen

Nieuwe Kerk

Op deze plek stond vroeger een schuilkerk ongeveer 200 m over de grens waar gevangenen werden uitgewisseld tussen Overijssel en Munster. Ook werden hier in het geheim diensten gehouden voor de Rooms Katholieken.

Boete op uitoefening geloof.

Dit was in de tijd dat Roomsgezinden geen diensten mochten houden. Deed je dat toch, dan riskeerde je zware boetes. Slechts in het geheim konden ze hun godsdienst uitoefenen. Hier bij het Niekerk in het veen was zo'n schuilkerkje op Duits grondgebied.

12

Rijksgrenssteen 832

Jurisdictiepaal 832

Jurisdictiepaal (ook genoemd Rijksgrenssteen 832) op de grens van Duitsland, Gelderland en Overijssel. Het is een grote stenen paal, gemaakt van Bentheimer zandsteen. In de paal staan drie wapens gegraveerd, te weten de wapens van de beide provincies en van Munster.

13

Grenspaal 832A

Landsgrens

Een grenspaal is een paal die de grens van een gebied (land, provincie, gemeente of eigendom) aangeeft. Dit gebeurt ook door middel van stenen, men spreekt dan van een grenssteen. Waar we hier lopen zijn grensstenen die de grens tussen Nederland en Duitsland aangeven.

14

Smokkelarij

Grenswacht

Het smokkelen in dit grensgebied gebeurde soms op inventieve manieren. Zo stond er een pakhuisje op het erf van de familie Temminghoff. Wanneer de kust veilig was, konden daar, via de voordeur gebrachte spullen, er aan de achterkant weer uit en dat was op Duits grondgebied! Het 'Smokkelhuuske'.

15

Grenspaal 832B

Grenspaal 832B

Ook hier een steen die de grens aangeeft tussen Nederland en Duitsland.

16

Veenbrand

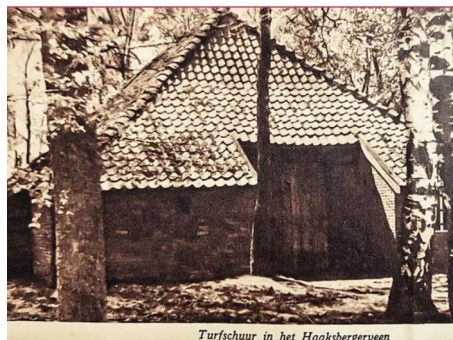
Veenbrand

Sinds mensenheugenis is het Haaksbergerveen geteisterd door veenbranden. Vooral in droge zomers kunnen het struikgewas, de heide en de turflaag goed branden, wat soms weken lang onder de oppervlakte kan doorgaan. De grootste veenbrand brak uit op zaterdag 17 oktober 1959.

Dievelaarsschuur

Dievelaarsschuur

In de jaren rond 1900 stond hier de droogschuur van Dievelaar. Hij gebruikte de schuur voor de turf van zijn pannen- en steenbakkerij. Toen de turfwinning door de komst van steenkool een aflopende zaak werd, is de schuur rond 1930 gekocht door J.G.H. Jordaan, Die maakte er een theehuis van.

Turfschuur in het Haaksbergerveen

Adderpad

Adderpad

Vermeldingswaard. Hier is dit gebied kan je als het warmer is dan een graad of 15 en de zon schijnt adders aantreffen die hier liggen te zonnen. Adders zijn de enige gifslangen van Nederland. Laat de dieren met rust en bekijk ze vanaf een afstand. Zwart is een mannetje en bruin een vrouwtje.

Wilde eenden en ganzen

Bij voedselrijke wateren zijn wilde eenden te vinden zoals bij boerensloten, kanalen, rivieren, vennen. Ze maken hun nest met mos, donsveertjes en kleine takjes op de grond. Geregeld nestelen wilde eenden en ganzen zich ook in tuinen. Ze leven van waterplanten, grassen en kleine waterdiertjes.

19

Siberië omgeving Wennewickweg

Siberië omgeving Wennewickweg

We zitten hier in een streek tegen de Duitse grens aan dat vroeger een kaal en arm landschap was. Vandaar dat dit gebied de naam Siberië heeft.

20

Werkspoor

Werkspoortje

Ooit liep hier een werkspoortje om turf vanaf de grens te vervoeren naar de parkeerplaats bij het Wennewick. Vandaar werd het dan over de weg vervoerd met paard en wagen. Ergens in de 70-er jaren is het spoortje opgebroken en verwijderd.

21

Rustpunt Wennewickweg

Grensovergang

Hier bevindt zich een rustpunt Wennewickweg. Dit was ook de grensovergang met Duitsland. Van hieruit kon je zo de grens oversteken naar het buurland maar is al jaren afgesloten. Maak hier even een rondwandeling door dit mooie gebied en over een vlonder die hier is aangelegd.

Gebied voor vogels

Een prachtig hoogveengebied, waar water-en moerasvogels, slangen, libellen, kikkers en andere dieren thuis zijn.

Houten vlonder

Houten vlonder

In dit stukje Haaksbergerveen ligt een vlonder van circa 500 meter. Deze vlonder is aangelegd om het pad begaanbaar te houden en niet weg te zakken in het zompige veen. Vroeger werd zo'n pad ook wel "knuppelpad" genoemd.

Veenmos een sporenplant

Veenmos is een sporenplant die tot de oudste landplanten op aarde behoren. De onderkant van de plant sterft steeds af, terwijl de bovenkant blijft doorgroeien. Hierdoor ontstaat na verloop van tijd een dikke laag dood plantmateriaal dat veen wordt genoemd.

Veenmos

23

Buurserveen / Duits vliegtuig

Focke Wulf

Het jachtvliegtuig type 'Focke Wulf' FW 190D van de Duitse aankomend officier luchtwaffe. Aloysius van Hooven stortte hier neer op 1 januari 1945 en kwam daarbij om het leven.

24

Kruispunt van paden

Kruispunt

Dit is gewoon een foto van een T kruising van de wandeling.

25

Nieuwe Natuur

Nieuwe natuur

Hier werd door het Staatsbosbeheer nieuwe natuur aangelegd. Via de links kun je de laatste nieuwtjes vinden en de voortgang in Haaksbergen.

<https://www.staatsbosbeheer.nl/wat-we-doen/werk-in-uitvoering/twente-natuurherstel-haaksbergerveen> (Natuurherstel in Haaksbergen)

<https://www.staatsbosbeheer.nl> (Staatsbosbeheer)

Nieuwe natuur naast weilanden

Nieuwe en oude natuur

Hier zie je dat het Staatsbosbeheer de overgang van het oude naar de nieuwe natuur een mooie overgang heeft gemaakt.

